

Oponentský posudek

Zemanová, Hana, Dvojité kláštery v premonstrátském řádu. Bakalářská práce KTF UK v Praze 2010, 48 s. a 8 příloh.

Kandidátka hned v úvodu nastínila osm okruhů otázek, na které se chtěla ve své práci zaměřit. Nutno podotknout, že se jedná o vymezení značně široké, které v podstatě pokrývá všechny podstatné aspekty fungování dvojitých klášterů. Časově svou práci nijak nevyomezila, teprve z textu vyplynulo ohraničení, dané dobou rozšíření tohoto typu řeholních komunit. U takto široce vymezeného tématu bakalářské práce lze počítat spíše se zpracováním na základě literatury, nikoli pramenů, a tak tomu také je. Přehled literatury ve 2. kapitole je velmi skromný, poněkud kontrastuje s podstatně rozsáhlejším seznamem na konci práce. Je samozřejmé, že zde autorka upozorní pouze na nejdůležitější díla, nicméně očekávat by se dala aspoň zmínka např. o pracích Ardurových. Je také třeba rozlišovat datum vydání českého překladu a datum vydání původního textu práce – z tohoto hlediska je třeba nahlížet na „novost“ některých studií.

Snaha zasadit vývoj dvojitých klášterů u premonstrátů do širšího kontextu je velmi vhodná. Autorka sleduje fungování tohoto typu kláštera od počátků a to jak ve východní, tak v západní církvi. Nechybí ani informace o dvojitém klášteře v Čechách – klarisek a minoritů, založeném sv. Anežkou v Praze. Poněkud překvapí absence hojnějších odkazů na literaturu – např. práci J. Polce nebo H. Soukupové. Souhrnná charakteristika hlavních rozdílů mezi různými dvojklaštery (s. 20-21) však vyznívá poněkud povšechně a povrchně. Čtenář si sám může na základě předchozího textu učinit představu o značné variabilitě.

Následující text je již věnován přímo premonstrátům. Patrně kvůli zasazení do souvislosti je nejprve pojednáno o sv. Norbertu z Xanten a vzniku řádu. Samotným dvojitým klášterům je věnováno teprve všeho všudy 10 stran zhruba ve třetí čtvrtině práce. V další – třístránkové – kapitole se autorka zabývá klášterem ve Weissenau jako určitým modelovým příkladem dvojklaštera.

Závěr, čítající o něco více než dvě strany textu, trpí opět určitou povrchní povšechností – zvláště příznačná je zde závěrečná formulace, redukující do značné míry vysvětlení jejich vzniku a fungování na ekonomické tlaky – což přitom z předchozího výkladu nijak nutně nevyplývá.

Práce uváděné v seznamu literatury by bylo možné doplnit nejen o další dílčí zpracování (např. jako výše k Anežskému klášteru, ke křižovníkům s červenou hvězdou), ale i o práce souhrnnější (např. polské práce Kloczowského).

Text příliš nezdobí některé anachronismy (např. s. 11 – „zámek“ Luxeuil při výkladu o raném středověku), chyby (často chybějí čárky před zájmenem „který“, např. s. 17), ani mechanicky převzaté citace (s. 9, Justinián, „Novellen“). V

I přes vyslovené výhrady může být předložena práce podkladem obhajoby.

Hana Pátková

Doc.PhDr. Hana Pátková, PhD.

Katedra pomocných věd historických a archivního studia FF UK v Praze